

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

389.65

Hely

Idő

"1914"

Személy

Szerző

Cím Szociálpolitika egy bpesti
közs. üzemben.

Forrás:

Népszava

Bp.

(Hely)

1914

(Idő)

VIII/22

(Köt. v. fiz.)

Szociálpolitika egy budapesti községi üzemben.

*
A háziyomdában az igazgatót
miniszteri rangba emelik a munkások
rovására.

A fővárosi kormányzat nagyon méltányolja a munkát, akkor, amikor protekciós főemberek munkájáról van szó. A közgyűlés a Heltai-eset óta egész csomó kisebb-nagyobb új Heltait teremtett. Így történt ez a fővárosi háziyomda igazgatójával is. Az igazgató ur, aki idegenből szakadt ide nagyon szerény viszonyok között, már eddig is gyönyörű illetményeket élvezett és alig cserélt volna másfél államtitkárral. Nemrég pedig a közgyűlés, méltányolva a szép eredményeket, amelyeket a háziyomda állítólag fölmutathat, 6000 koronával emelte eddigi illetményeit. Most már az igazgató ur bizonyára nem cserél egy miniszterrel sem, de talán még az alpolgármesterrel sem. A közgyűlés méltánylása pedig nem veszett kárba, az igazgató ur újabb érdemeket akar szerezni, újabb „szép eredményeket“ akar elérni... a munkások rovására, ami kitűnik az alábbiakból.

1. A személyzet valamennyi tagját csak a kollektív szerződési alapon veszik föl, de végzetik velük a legkomplicáltabb munkákat s ha a munkás — mint számos esetben megtörtént — kérte, hogy méltányolják tudását, szorgalmát, pontosságát egy kis fizetésiavítással, akkor ígérettel becsatolták el-

ha pedig az ígéret határideje letelt, akkor az ígéretet letagadták és fölmondottak a munkásnak. Annak a munkásnak, aki legalább 3 évig el bírt robotolni a háziyomdában, fölemelik 1, mondó egy koronával fizetését, de aztán lesik, mint a káplár a regrutát, hogy mi módon lehetnek benne hibát, amelyért előbb lepecskondiázzák, aztán elmenesszék, hogy újabb meg újabb olcsóbb erőkkel pótolják. A „rend és szigor“ — a tisztaságot mellőzve — odáig megy, hogy olyan munkástól, aki még sohasem kesett, de — mint kültelki lakos — a közlekedési zavarok miatt egy izben 5 perccel késik, 14 fillért levontak.

2. Most pedig újabb érdemeket szerez az igazgató ur: a háziyomda munkásságának eddig élvezett egy heti szabadságát 3 napra redukálta.

3. És itt van a legújabb stikli. A segédmunkásokkal a következő nyilatkozatot akarták aláírni:

„Alulírott elismerem azt, hogy a székesfővárosi háziyomda igazgatóságától kétféle munkásöltönyt azzal a kötelezettséggel vettem át, hogy ha a munkaviszony a háziyomda között és közöttem bármi okból megszűnnék, tartozom az átvett ruhákat jó állapotban, azaz hibátlanul visszaszolgáltatni és amennyiben ennek a kötelezettségnek nem felelnék meg, úgy beleegyezem abba, hogy a ruhák mindenkori ára a legutolsó fizetési napon illetményeimből levonassék.

A segédmunkások persze kereken megtagadták ennek a nyilatkozatnak az aláírását. Elvégre a munkaruha azért munkaruha, mert munkaközben romlik; ha nem így volna, akkor a munkások esetleg az igazgató ur tiszteletére szalonruhában jelenhetnének sz.

meg a műhelyben. Ha tehát a munkaruha szükségképpen rongálódik, akkor bizonyos, hogy Jauernik ur rabszolgáinak az utolsó bére ott marad a vállalat pénztárában, ha valami okból otthagyják a munkát, vagy ha a mindenható följobbvalók kilövik őket. A munkások tehát — hiszen mást nem is tehettek — kereken megtagadták a nyilatkozat aláírását. Erre Sarlós ur, Jauernik igazgató ur intézkedéseinek buzgó végrehajtója, kijelentette, hogy többé senki sem fog munkásöltönyt kapni.

Ime, néhány példában bemutattuk, hogy milyen szociálpolitikát csinálnak a fővárosi üzemben. A munkás bérét leszorítják, a munkások bérének emelkedését lehetetlenné teszik, a munkások megszokott szabadságidejét megkurtítják, a munkásokat még a munkaruha révén is elnyomni és keresetükben megrövidíteni iparkodnak: így szerez Jauernik ur érdemet egy újabb 6000 koronás fizetésemelésre. Morva hazájában nem csinálhattott volna ilyen szociálpolitikát Jauernik ur, de itt csinálhat, mert itt a virilisták uralkodnak, itt a városi kormányzat „szociális“ és „demokratikus“ szellemű... itt tehát a munkásoknak kuss!

A fővárosnak példát kellene mutatnia üzemekben; példát a munkások megbecsülésére, a munkások helyzetének javítására. E helyett a városi üzemekben a munkásokat nyuzzák és a Jauernikok a munkások egzisztenciájának rovására szereznek érdemeket.

Tud-e erről Márkus tanácsnok ur? Tud-e erről a szociális érzékű polgármester ur? Nem tudnak semmit? Nem is akarnak tudni? Ezt a dolgot is hagyják a régiben mindaddig, míg a szociáldemokrata párt seprűje hozzá nem férhet a városi kormányzathoz?

Várjuk a választ.